

فصل اول

ثبت و ثبیت در کتاب

عناوین فصل اول

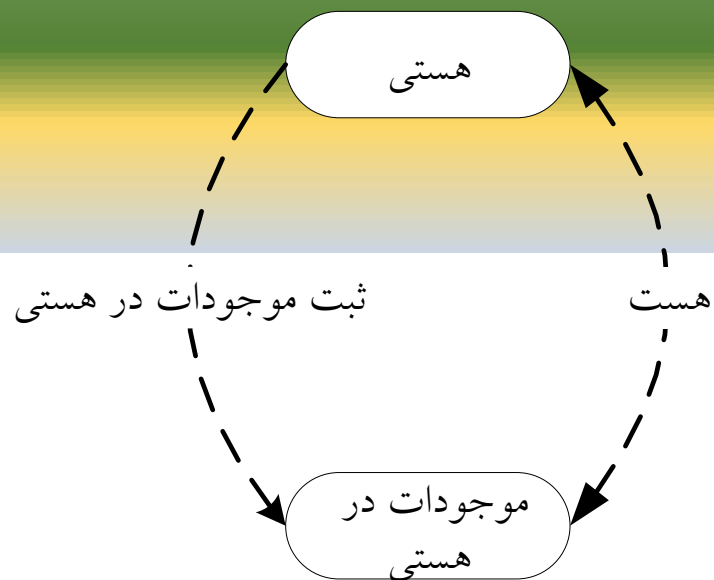
1. هست و هستی
2. ثبت و هستی : انسان در مواجهه با مفهوم ثبت در هستی ؛ هستی در برابر قدرت ثبت انسان
3. مراتب ثبت : مراتب ثبت در هستی؛ مراتب ثبت در زندگی انسان ؛ آثار وجود مراتب ثبت
4. مولفه‌های ثبت : مولفه‌های ثبت در هستی؛ مولفه‌های ثبت در انسان
5. بررسی مشتقات ثبت : ثبوت و اثبات؛ ثابت و متغیر؛ بررسی مفهوم تثبیت
6. انسان کامل، محور ثبت در هستی

هست و هستی

قوام هستی به هست است؛
و به واسطه هست و به یمن آن، هستی پدیدار گردیده است؛
و موجودات در آن استقرار یافته‌اند.

ثبت و هستی

- ✓ ثبت در لغت به معنای استقرار یافتن است.
- ✓ و لازمه استقرار یافتن داشتن موطنی برای استقرار است
- ✓ در مفهومی وسیع، موطن هر استقراری در هستی است.
- ✓ واژه ثبت از جمله واژگانی است که می توان بواسطه آن، به وجه هست در هستی توجه کرد و هر نمودی را از منظر هست مشاهده کرد.
- ✓ ظهور و موجودیت تمامی موجودات پدیدار در عالم ماده و نشئه دنیوی و استقرار یافتنشان در موطن دنیا حکایت از ثبت شدنشان در این دنیا دارد.

۱.۱. انسان در مواجهه با مفهوم ثبت در هستی

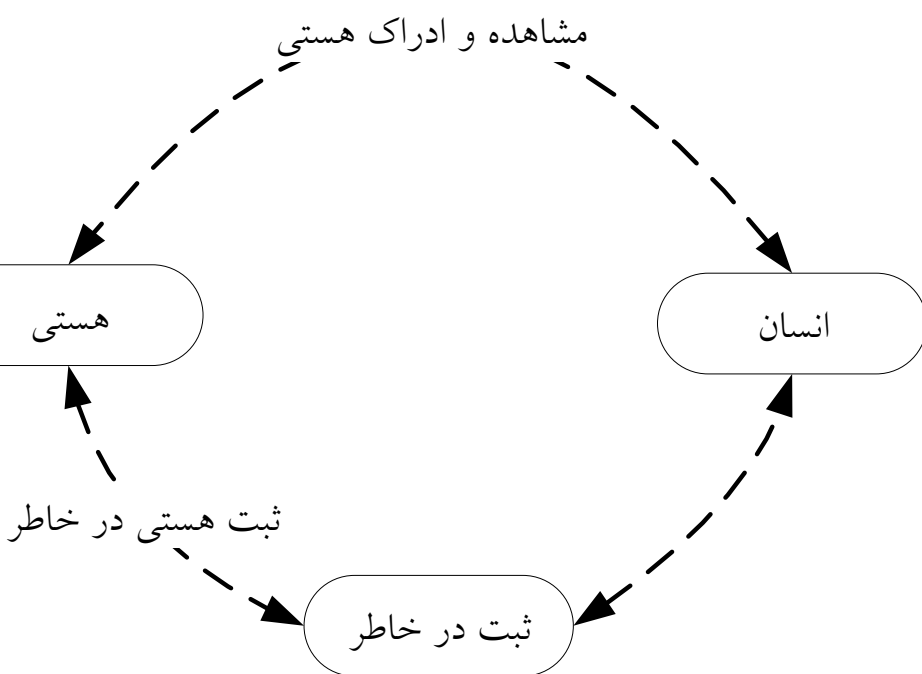
آن چه به واسطه انسان به ثبت می‌رسد می‌تواند اشکالی متفاوت داشته باشد و این تنوع در شکل به جهت نزولی است که حقایق در عالم ماده دارند.

اما تمامی ثبت شده‌ها در عین تفاوت همگی در تعریف ثبت که استقرار یافتن در موطن خاص است مشترکند.

مقاصد اولیه ثبت

1. انسان به واسطه ثبت در پی ماندگار کردن چیزی است.
2. انسان در اثر ثبت در پی ماندگاری خود، فکرها و تجربیات خود است.
3. انسان به واسطه ثبت می تواند به یادآوری و ذکر دست یابد.
4. هر گونه علمی در اثر ثبت گسترش یافته و در فرآیند تعلیم و تعلم قرار می گیرد.
5. گاهی ثبت هایی که در زندگی انسان صورت می پذیرد چنان حائز اهمیت است که در صورت غفلت از آن چه فرد به ثبت رسانده است می تواند برای او تبعات منفی ای داشته باشد.
6. ذکر در منطق قرآن دارای چنان توسعه معنایی ای است که معانی ای در شئون مختلف را در بر می گیرد. آن چه در تمامی شئون معنای ذکر جاری است، مفهوم یادآوری و عدم غفلت و رجوع به حقایق و ثبت شده ها به منظور یادآوری آن می باشد.

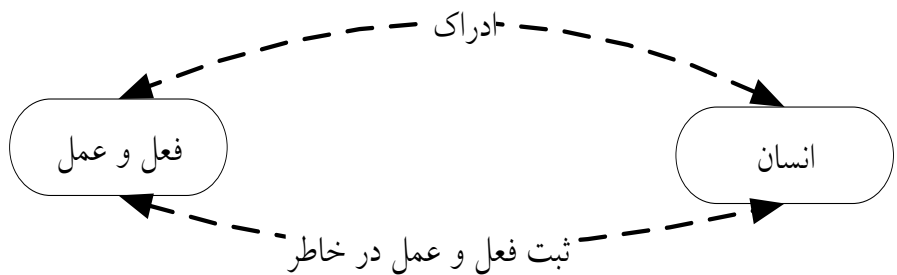
۲.۲. هستی در برابر قدرت ثبت انسان

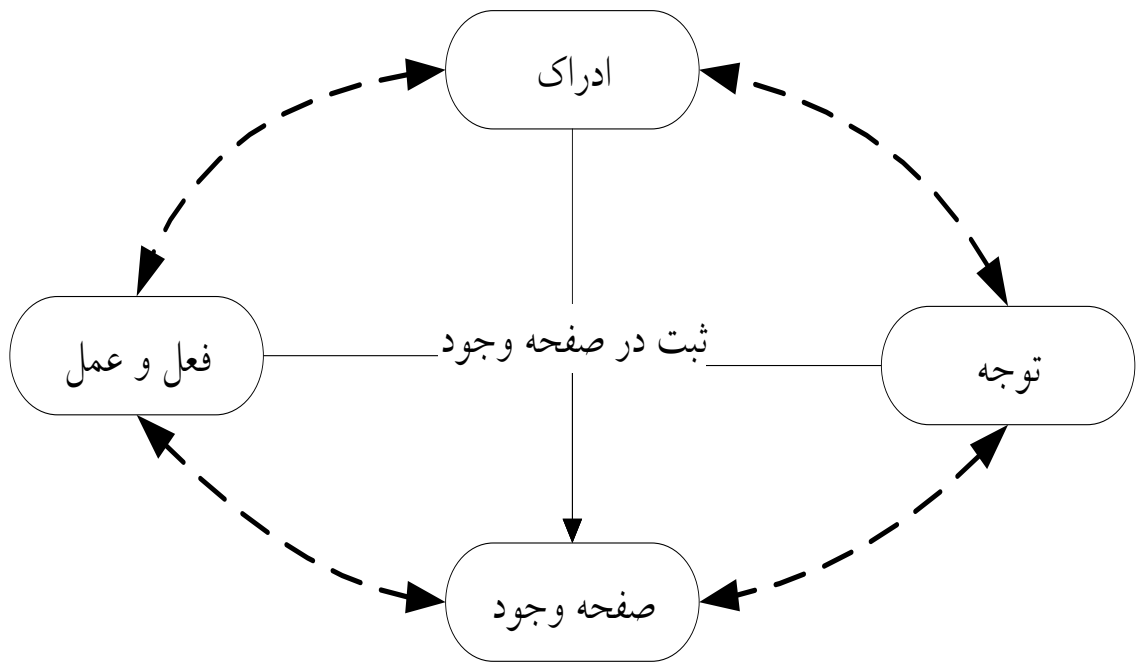
✓ هر آن چه در عالم ماده پدیدار می‌گردد، قابلیت این را دارد که به ادراک آدمی در آید، از این رو قابلیت منعکس شدن تصویر و یا ویژگی آن در صفحه خاطر آدمی را داشته و به عبارتی دقیق‌تر قابلیت این را دارد که در صفحه خاطر آدمی مستقر گردیده و ثبت شود.

✓ در این جا می‌توان پی به ثبتي دیگر در نظام هستی برد که در طی آن صورتی از حقایق و آن چه در عالم خارج ظاهر و پدیدار است در صفحه خاطر آدمی به واسطه ادراک او به ثبت رسیده و استقرار می‌یابد.

✓ این ثبت که سر منشأ تعاملات انسان با عالم خارج از خود می‌باشد می‌تواند بازکننده دریچه علوم رو به سوی او به جهت بهره‌گیری در زندگی و حرکت به سوی کمال باشد و همچنین او را در داد و ستد میان عناصر هستی به شکلی ویژه به دلیل ادراک و توان ویژه‌اش در پردازش ادراکات، قرار دهد.

✓ آنچه به ادراک آدمی در آمده است با رسیدن به مرحله عمل به ثبت می رسد

✓ با ظهور اعمالی در انسان، صورتی از آن در صفحه وجودش نقش بسته و آن عمل را برایش ماندگار می کند.
 ✓ اعمال حک شده در ساحت وجود آدمی سبب می گردد که فرد در اعمال بعدی از آن اعمال و استفاده از آن بی بهره نماند

۳. مراتب مثبت

از آنجایی که عالم دارای مراتبی است
استقرار هر چیزی در هر مرتبه از عالم متناسب با آن خواهد بود.
بنابراین اشیاء در هر مرتبه‌ای به شکلی متناسب با همان موطن به ثبت
می‌رسند.

توجه به موضوعات زیر جهت مطالعه عمیق تر نسبت به مراتب ثبت در هستی

۱. ملائکه الهی که واسطه در هر خیری هستند، یکی از اسباب مهم و اساسی ثبت در هستی اند که موجب بروز مراتب می شوند.
۲. نزول حقیقت یکی از مؤلفه های اصلی در بروز مراتب است.
۳. خلق مخلوقات در عالم طبیعت نشان از وجود مراتب در هستی دارد.
۴. موجوداتی که در عالم طبیعت پدیدار می شوند اعم از جماد، نبات، انسان در عوالم فوقانی خود نیز دارای ثبت هستند.
۵. هر واقعه و رخدادی در هستی و در عالم انسانی می تواند دارای مراتب باشد.
۶. حرکات و تغییرات پدیدار در عالم هستی که ممکن است نامحسوس یا محسوس باشند. این حرکات وابسته به عالم خلق بوده و با ثابتات عالم در ارتباط می باشند.

۳.۲. مراتب مثبت در زندگی انسان

مراتب مثبت در انسان، متناسب با مراتب مثبت در هستی است. این مراتب از عالم مجردات تا عالم طبیعت در انسان وجود داشته و اشیاء و حقایق در هر مرتبه‌ای در انسان دارای ثبوتی متناسب هستند.

مهمترین مسائل در زمینه مراتب ثابت در ساحت انسان

۱. از مهم‌ترین ثابت شدگان عالم قوانین هستند که انسان در میان آنها محصور بوده و مقهور قوانین می‌باشد. این قوانین می‌تواند در ساحت تکوین باشد.
۲. لازم است انسان بداند هر کار کوچکی در فکر و رفتار او ثبت شده و از قلم نمی‌افتد.
۳. موضوع ثابت که وابسته به وجود هر موجود است برای انسان بسیار اهمیت پیدا می‌کند زیرا این انسان است که قدرت قبض و بسط تکاملی و کمالی در عالم دارد و ثبت برای او جنبه احیا یا مرگ، بهشت یا جهنم را دارد.

۳.۳. آثار وجود مراتب مثبت

ثبت در انسان به عنوان موجودی مختار و دارای اراده از دو ناحیه مورد بررسی است:

۱. موجودیت او در هستی که نشان از ثبت او در هستی دارد. (خلق)
۲. آثاری که پس از خلق او آشکار می‌شود و اراده و انتخابش در چگونگی بروز آن آثار مؤثرند.

آثار ثبت در وجود انسان در مراتب مختلف وجود او، در هر مرتبه‌ای انعکاسی متفاوت می‌یابد، به عنوان مثال فرد مهربانی خود را در سه مرتبه خیال، علم و خصلت می‌تواند با سه شکل متفاوت زیر رؤیت کند:

در مرتبه خیال مهربانی را با یادآوری مکرر؛

در مرتبه علم، با خوش گمانی؛

در مرتبه عمل با بخشش از روی رأفت

نکاتی مهم در مورد ثبت و آثار آن در حوزه انسان

۱. انسان تا زمانی که در دنیا هست قابلیت رجوع و تغییر نسبت به آن چه ثبت شده را دارد.
۲. با نگارش طیب و خبیث در درون انسان، باعث بروز آن در محیط بیرون او می شود.
۳. آثار هر نگارش و ثبت طیب و خبیثی در انسان مقدمه و اقتضایی برای ثبت های جدید متناسب خواهد شد بنابراین ثبت های بعد نتیجه ثبت های قبل است.

۱-۴. مؤلفه‌های ثبت در هستی

هر ثبتی در هستی دارای ضابطه و قوانینی مشخص است، وجود این ضوابط و قوانین باعث می‌شود تا هر موجودی دارای محدودیتی شده توان و قدرتی خاص پیدا کند.

1. مرتبه اول قدر: به معنای ضابطه و قانونی که محدوده شی را مشخص کرده او را از سایرین متمایز می‌کند.
2. مرتبه دوم قدر: قدر به معنای توان که پس از تعیین محدوده شی به توانی در خلقت دست یابد.
3. مرتبه سوم قدر: قدر به معنای ارزش که پس از ابراز توان و استفاده از آن، در خلقت ارزشی نسبت به سایر موجودات پیدا می‌کند.

بر اساس سه مرتبه فوق مؤلفه‌های هر ثبتی :

1. اقتضاء
2. حکمت
3. اذن
4. ثبت کنندگان
5. قلم
6. تجلی اسماء